

'Natura i espiritualitat a Catalunya', sobre viure l'entorn

Josep Gordi Serrat, professor de geografia a la Universitat de Girona, ens regala a *Natura i espiritualitat a Catalunya* (publicat per Documenta Universitària) deu converses, passejades i consells per viure la natura amb plenitud. Xavier Melloni, Manuel Forcano, Fra Valentí Serra o l'er-

mitana Montserrat Domingo formen part d'aquests diàlegs interreligiosos que, juntament amb les opinions i recomanacions d'itineraris, busquen "desvetllar quelcom que està encallat dins la nostra consciència i generar un anhel perquè visquem el nostre entorn d'una altra manera".

ESTILS

Ecoislam, una crida per aturar

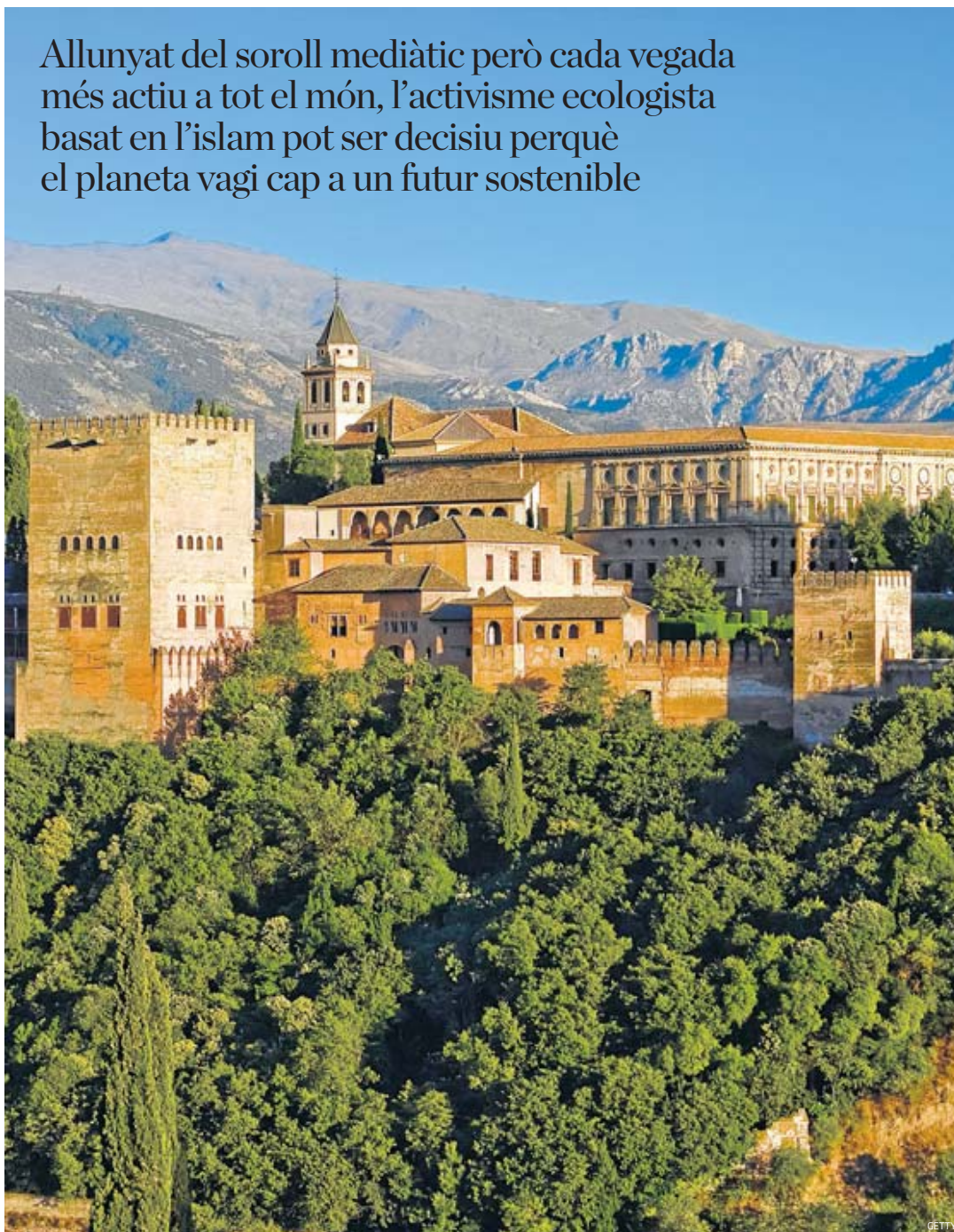
DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Es parla tant d'islam, i alhora tan poc... Es, en efecte, una paradoxa mediàtica que, després de molts anys d'estar gairebé en repòs, ha recobrat força, en especial amb el seu despertar simbòlic provocat pel terrabastall de les Torres Bessones. No hi ha dia que als mitjans de comunicació no surti alguna notícia, article o opinió que inclogui el mot *islam*, fet que porta a concloure que probablement no hi ha cap altra religió o estil de vida més popular (o popularment impopular) en aquests últims anys. Ens endinsem, doncs, en un gran terreny pantanós.

El polèmic i no sempre benintencionat Bernard-Henri Lévy va dir una vegada que el veritable xoc de civilitzacions és dins de la comunitat musulmana. Jo hi afegiria: més encara, és dins de cada musulmà. Un xoc de civilitzacions, però, que no és un enfrontament entre dos blocs homogenis i ficticis (el tan escampat del nosaltres bons contra l'ells dolents), sinó un de més complex en què la convulsió de diferents maneres de viure (o d'entendre la vida), l'imparable creixement urbà i la pressió d'una cultura material encisadora (encara que sigui com a miratge) genera fortes tensions en un mateix cos individual i social. Un xoc que, cal dir-ho, no és exclusiu dels musulmans. D'una manera o altra, és una característica global que té com a evident conseqüència el deteriorament mediambiental sense precedents.

Com a organismes vius, tenim incidència en l'entorn on vivim, que alhora incideix en nosaltres. Per tant, se'ns demana fer un salt de comprensió per veure l'ecologia no com una disciplina més, sinó com l'espai idoni per integrar aspectes que hem volgut diferenciar (des de les ideologies polítiques a les religions). És a dir, entendre el cos i la resta d'organismes que formen la biodiversitat com un reflex palpable del que som per sobre del que pensem ser. Fixem-nos en la pràctica i en les intencions que s'amaguen darrere de cada acció. Preguntem-nos quina relació té la por, la violència, la falta d'acceptació de la diversitat i la dessacralització de la vida amb els extrems índexs de contaminació, depredació i misèria que ens sacsegen arreu.

Allunyat del soroll mediàtic però cada vegada més actiu a tot el món, l'activisme ecologista basat en l'islam pot ser decisiu perquè el planeta vagi cap a un futur sostenible

Apropar-se al cant vèdic de 'Namaskar'

Aquest trio fundat a Barcelona per Alcía Corral, Olga Solà i Manish Shrestha ha editat el seu primer CD amb aquest títol, *Namaskar*. Una bona oportunitat per apropar-nos al cant vèdic, declarat per la Unesco obra mestra del Patrimoni Oral i Intangible de la Humanitat. <http://namaskarcantovedico.jimdo.com>.

La cita de la setmana

"Focs artificials. Saps que tu també has d'ascendir, com fan aquests rams de flors blanques, verdes, grogues, que ratllen amb la seva llum la foscor per després caure. Però, potser, les llums, aquelles llums i tu, podríeu decidir, inesperadament, no caure" J. Corredor Matheos

r la barbàrie

A la cimera d'Istanbul del 2009 sobre el canvi climàtic, Olav Kjørven, membre de la secretaria general del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, va afirmar: "El paper de l'islam podria ser un dels factors decisius perquè el planeta vagi cap a un futur sostenible. Podria convertir-se en el moviment de la societat civil més ampli de la història". Aquesta contundent cita no s'entén ni s'entendrà mentre continuem immersos en aquesta paradoxa mediàtica en què es parla d'un islam ancorat en qüestions violentes, des del terrorisme al gènere.

Mentrestant, cada vegada hi ha més musulmans i musulmanes de tot el món que per amainar el conflicte treballen en la recuperació de l'equilibri mediambiental (des de l'òptica política, però també artística, gastronòmica, sanitària, etc.). Els motius per fer-ho no només els trobem en la necessitat de respondre a les malalties i desordres de tot tipus que comporta la contaminació del medi, ja que això és un denominador comú de tot el moviment ecologista internacional. El que té de particular aquesta tendència, i que molts anomenen ecoislam o ecojihad, és l'oportunitat que dona als musulmans d'endinsar-se de ple en l'islam i tota la seva enorme i valuosa herència en gestió ecològica i sostenible. El professor turc Ibrahim Ozdemir, autor del llibre *La relación de todo con todo (Oozezap)* sobre ètica ecologista i perspectiva alcorànica, escriu: "L'Alcorà, amb l'èmfasi en la dimensió metafísica de la natura, va substituir la concepció dels àrabs pagans sobre aquesta amb una nova i fèrtil comprensió. És sorprenent comprovar la similitud entre aquella visió de la natura com una cosa insubstantial, sense sentit ni propòsit, i les idees que han sorgit segles després en l'anomenada visió científica de l'època moderna. Per tant, avui dia l'Alcorà està igual de preparat per refutar la concepció materialista de la naturalesa i proporcionar una visió més holística i integral capaç de desenvolupar una ètica mediambiental". D'aquí que es comenci a veure com el més ampli moviment civil ecologista, ja que les bases són sòlides i només falta prendre'n consciència. Així, els canvis d'hàbit cap a paràmetres ecològics no es viuen com una traïció al sistema de creences, tot al contrari: són requeriments bàsics de l'islam que han quedat soterrats per

l'enlluernament de la modernitat i els greus impactes colonials.

L'ecoijihad', lluita espiritual

Aquests dies, i publicat per l'editorial Bellaterra, surt el llibre *Eco-yihad. Apertura de consciència a través de la ecologia y el consumo halal* que he escrit jo mateix com un assaig introductor per entendre com s'articula aquest moviment transnacional, donar exemples (des de les fàtues antinuclears i contra els transgènics de Malàisia o Indonèsia, fins al sufisme rural del Senegal o el sistema de reserves naturals comunitàries des de fa 1.400 anys al Pròxim Orient) juntament amb re-

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous.
I la setmana que ve:
El budisme compromès de Thich Nhat Hanh

flexions personals sobre l'alimentació halal i els vincles amb l'agroecologia, el paper dels profetes i sants com a models d'activisme social i mediambiental o repensar els conceptes clau de la cosmovisió islàmica per sostenir una realitat biòdiversa que cal valorar amb la màxima reverència i disposició. Temes que possiblement es consideren marginals, però amb una incidència pràctica important i que ens permet establir aliances i diàlegs més enllà d'imaginariis monolítics en conflicte permanent. —

La necessitat d'ecologia profunda

Opinió

PEDRO BURRUEZO
DIRECTOR DE 'THE ECOLOGIST' I MÚSIC

L'ecologia profunda és una visió que va més enllà, molt més enllà, de l'ecologia política, convencional, "reformista", ja que no parteix d'una visió "biologista" de la vida, que és la mateixa que la del sistema "desenvolupista", és a dir, una visió materialista (que també comparteix la seva arrel amb la visió comunista). L'ecologia profunda ens uneix amb el passat i amb el futur per saltar-se els tres o quatre segles de visió racionalista, cartesiana, darwinista, del món natural, un pou fosc. L'ecologia profunda ens convida a tornar a ser un amb el que veiem i amb el que no veiem i a actuar de manera que allò que ens beneficia a nosaltres també beneficiï tots aquells que ens envolten. Significa deixar de banda la visió ego-cèntrica per veure la vida des d'un prisma de caire mutualista.

Proposta
L'ecologia profunda ens uneix amb el passat i amb el futur per actuar de manera que allò que ens beneficia a nosaltres també beneficiï la gent que ens envolta

No és una qüestió de desitjos el fet d'anar per aquesta via o per una altra. És que no queda alternativa. El model actual ens porta directament cap al cadafal. Però no es tracta de moure'ns cap a la dreta o cap a l'esquerra, sinó més aviat des de baix cap amunt. És a dir, l'espiritualitat més profunda i essencial ha de tornar a ser l'eix sobre el qual giri la nostra societat. En definitiva, es tracta de tornar a una economia sense usura i sense especulació, a una agricultura biològica i local, a unes iniciatives empresarials de risc zero, a un canvi abismal de model energètic... Això, però, només es pot dur a terme sota un prisma realment espiritual, que parteixi de l'essència de les diferents tradicions revelades, avui desconegudes fins i tot per a bona part de la gent que en teoria són creients d'aquestes mateixes tradicions. Aquest és l'únic futur possible. Tota la resta és caos, confusió i continuar en la devastació, que mostrarà la seva pitjor cara d'aquí molt poc, tant en l'àmbit econòmic com en l'ecològic i social.